

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 12.7.2006
COM (2006) 372 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων

{COM(2006) 373 τελικό}
{SEC(2006) 894}
{SEC(2006) 895}
{SEC(2006) 914}

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	3
1.1.	Περιγραφή του περιβαλλοντικού προβλήματος	3
1.2.	Ισχύον νομικό πλαίσιο	3
1.3.	Η διαδικασία δρομολόγησης της θεματικής στρατηγικής	4
2.	Εκτίμηση της κατάστασης	5
3.	Στόχοι της θεματικής στρατηγικής	7
4.	Δράσεις και μέσα: Τα μέτρα που συγκροτούν τη θεματική στρατηγική	8
4.1.	Νέα μέτρα τα οποία δεν μπορούν να ενσωματωθούν σε υφιστάμενα μέσα	9
4.2.	Μέτρα τα οποία ενδείκνυται να ενσωματωθούν σε υφιστάμενα μέσα	11
4.3.	Μέτρα/δράσεις τα οποία δεν προτείνεται προς το παρόν να ενσωματωθούν στη θεματική στρατηγική, αλλά θα μπορούσαν να επανεξεταστούν σε επόμενο στάδιο	12
5.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	13
6.	Τα επόμενα βήματα.....	14

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Περιγραφή του περιβαλλοντικού προβλήματος

Τα φυτοφάρμακα, τα οποία συνίστανται κυρίως σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα¹ και βιοκτόνα, έχουν σχεδιαστεί για να επιδρούν σε θεμελιώδεις λειτουργίες των ζωντανών οργανισμών και είναι επομένως ικανά να θανατώνουν ή να καταπολεμούν επιβλαβείς οργανισμούς, όπως οι φυσικοί εχθροί. Ταυτόχρονα όμως, τα φυτοφάρμακα μπορούν να προκαλέσουν ανεπιθύμητες δυσμενείς επιδράσεις σε οργανισμούς μη στόχους, στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον. Οι πιθανοί κίνδυνοι, τους οποίους συνεπάγεται η χρήση τους, είναι αποδεκτοί μέχρι ενός σημείου από την κοινωνία χάρη στα οικονομικά οφέλη που απορρέουν καθώς, μεταξύ άλλων, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα συμβάλλουν στην εξασφάλιση επαρκών ποσοτήτων υγιεινών γεωργικών προϊόντων υψηλής ποιότητας σε προσιτές τιμές.

Κανονιστικές ρυθμίσεις για τα φυτοφάρμακα υπάρχουν από πολλού στα περισσότερα κράτη μέλη και στην Κοινότητα². Με την πάροδο του χρόνου, διαμορφώθηκε ένα ιδιαίτερα εξελιγμένο σύστημα αξιολόγησης των κινδύνων της χρήσης φυτοφαρμάκων για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Παρ' όλες τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για τον περιορισμό των κινδύνων αυτών και για την πρόληψη τυχόν δυσμενών επιπτώσεων, εξακολουθούν να ανευρίσκονται ανεπιθύμητες ποσότητες ορισμένων φυτοφαρμάκων σε στοιχεία του περιβάλλοντος (ιδίως στο έδαφος και στα ύδατα)³ και να ανιχνεύονται υπολείμματα σε γεωργικά προϊόντα, σε επίπεδα που υπερβαίνουν τις κανονιστικές οριακές τιμές⁴.

Είναι, επομένως, αναγκαίο να μειωθούν οι κίνδυνοι που ενέχουν τα φυτοφάρμακα για τον άνθρωπο και το περιβάλλον, με τον περιορισμό στο ελάχιστο ή ακόμη και τον μηδενισμό, εφόσον είναι εφικτό, της έκθεσης σε αυτά και με την προαγωγή της έρευνας και ανάπτυξης λιγότερο επιβλαβών υποκατάστατων, συμπεριλαμβανομένων των μη χημικών.

1.2. Ισχύον νομικό πλαίσιο

Με τη θέσπιση του 6^{ου} Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον (6^οΠΔΠ)⁵, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο παραδέχθηκαν ότι πρέπει να περιοριστούν περαιτέρω οι επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων, και ιδίως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον. Τόνισαν την ανάγκη να επιτευχθεί σε μεγαλύτερο βαθμό αειφόρος χρήση των φυτοφαρμάκων, καθώς και σημαντική γενική μείωση των κινδύνων και της χρήσης φυτοφαρμάκων, με τρόπο που να συμβιβάζεται με την αναγκαία προστασία των καλλιεργειών.

¹ Ορισμοί παρέχονται στο τεχνικό παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης.

² Οι πρώτες κοινοτικές οδηγίες για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα χρονολογούνται από το 1979.

³ EUREAU Position Paper «Keeping Raw Drinking Water Resources Safe from Pesticides», 2001 (Εκθεση EUREAU «Προστασία των μη επεξεργασμένων πόρων πόσιμου νερού από τα φυτοφάρμακα).

⁴ Οι σχετικές εκθέσεις διατίθενται στον δικτυακό τόπο:

http://europa.eu.int/comm/food/fs/inspections/fnaoi/reports/annual_eu/index_en.html

⁵ Απόφαση αριθ. 1600/2002/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2002 για τη θέσπιση του Έκτου Κοινοτικού Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον (ΕΕ L 242 της 10.9.2002, σ. 1).

Ως εκ τούτου, το 6^ο ΠΔΠ υιοθετεί μια προσέγγιση προς δύο κατευθύνσεις:

1. Πλήρης εφαρμογή και αναθεώρηση του σχετικού νομικού πλαισίου⁶
2. Κατάστρωση θεματικής στρατηγικής για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων

Το κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο για τα φυτοφάρμακα επικεντρώνεται ιδίως στη διάθεση των προϊόντων αυτών στην αγορά και στο τέλος του κύκλου ζωής τους.

Τα σημαντικότερα νομοθετικά μέτρα για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα είναι τα εξής:

1. Οδηγία 91/414/ΕΟΚ σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων⁷ και
2. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές⁸.

Σκοπός της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ είναι η πρόληψη των κινδύνων στην πηγή μέσω διεξοδικότατης εκτίμησης του κινδύνου κάθε δραστικής ουσίας και των προϊόντων που την περιέχουν, πριν εγκριθεί η χρήση τους. Η χορήγηση αδείας για ορισμένες χρήσεις ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος υποδηλώνει, επομένως, ότι έχει αποδειχθεί πως, υπό κανονικές συνθήκες, οι χρήσεις αυτές δεν συνεπάγονται απaráδεκτη επίδραση στην υγεία του ανθρώπου και των ζώων ή στο περιβάλλον. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 ορίζει ανώτατα όρια υπολειμμάτων – ΑΟΥ (ανώτατα όρια καταλοίπων - ΑΟΚ) δραστικών ουσιών σε φυτικά και ζωικά προϊόντα, με στόχο τον περιορισμό της έκθεσης των καταναλωτών στο τέλος της τροφικής αλυσίδας. Η παρακολούθηση της τήρησης των ΑΟΥ αποτελεί επίσης σημαντικό εργαλείο για να κριθεί κατά πόσο οι επαγγελματίες χρήστες στην ΕΕ (π.χ. οι γεωργοί) έχουν εφαρμόσει ορθά τις συστάσεις και τους περιορισμούς που περιλαμβάνονται στις χορηγούμενες από τα κράτη μέλη άδειες για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Ανάλογο σύστημα εκτίμησης θεσπίστηκε για τα βιοκτόνα με την οδηγία 98/8/ΕΚ⁹, η οποία υποχρέωσε πολλά κράτη μέλη να εκδώσουν για πρώτη φορά νομοθεσία σχετικά με τα προϊόντα αυτά.

Μία από τις ελλείψεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου είναι ότι καλύπτει ελάχιστα τη φάση της πραγματικής χρήσης των προϊόντων, η οποία συνιστά βασικό στοιχείο για τον προσδιορισμό του συνολικού κινδύνου που ενέχουν τα φυτοφάρμακα. Η θεματική στρατηγική προτείνει, συνεπώς, μέτρα για τη συμπλήρωση της έλλειψης αυτής, ώστε να διαμορφωθεί ένα συνεκτικό και συνεπές γενικό πλαίσιο πολιτικής.

1.3. Η διαδικασία δρομολόγησης της θεματικής στρατηγικής

Σύμφωνα με το 6^ο ΠΔΠ, οι θεματικές στρατηγικές πρέπει να καταρτίζονται σε δύο στάδια, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών. Στην ανακοίνωσή της του Ιουλίου 2002, με

⁶ Στο 6^ο ΠΔΠ, γίνεται αναφορά μόνο στο νομικό πλαίσιο που ισχύει για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ΕΕ L 230 της 19.8.1991, σ. 1.

⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Φεβρουαρίου 2005 για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης (ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1).

⁹ ΕΕ L 123 της 24. 4. 1998, σ. 1.

τίτλο «Προς μία θεματική στρατηγική για αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων», η Επιτροπή ξεκίνησε ευρεία διαβούλευση¹⁰.

Η ανακοίνωση αυτή, η οποία στηριζόταν σε προκαταρκτικές μελέτες, επεσήμανε τις αδυναμίες του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά τη φάση της χρήσης στον κύκλο ζωής των φυτοφαρμάκων. Περιελάμβανε εκτενή βασικά στοιχεία για τα οφέλη και τους κινδύνους της χρήσης φυτοφαρμάκων (τα οποία αναλύονται στην εκτίμηση αντίκτυπου που υποβάλλεται παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση), παρουσίαζε κατάλογο βασικών σημείων που θα πρέπει να εξεταστούν και παρέθετε σειρά πιθανών μέτρων για την κάλυψη της φάσης της χρήσης των προϊόντων αυτών και για την αναστροφή των αρνητικών τάσεων.

Στις διαβουλεύσεις συμμετείχαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών, η βιομηχανία, οργανώσεις καταναλωτών και γεωργών, καθώς και το ευρύ κοινό. Περισσότερα από 150 διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν σχόλια¹¹. Επίσης, στις 4 Νοεμβρίου 2002, η Επιτροπή οργάνωσε διάσκεψη στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 190 εκπρόσωποι όλων των ομάδων ενδιαφερομένων¹². Περαιτέρω διαβουλεύσεις διεξήχθησαν στο πλαίσιο της συμμετοχής της Επιτροπής σε διάφορες διασκέψεις που αφορούσαν ειδικά ζητήματα (π.χ. συγκριτική αξιολόγηση / αρχή της υποκατάστασης, εξοπλισμός εφαρμογής, IPM/ICM¹³), καθώς και συναντήσεων που οργάνωσε η Επιτροπή (π.χ. για τους αεροψεκασμούς). Επιπλέον, η Επιτροπή ξεκίνησε έναν ακόμη κύκλο ανοικτών διαβουλεύσεων μέσω του Διαδικτύου και έλαβε περίπου 1.800 απαντήσεις¹⁴.

Οι στόχοι της προταθείσας στρατηγικής και πολλά από τα πιθανά μέτρα έτυχαν ευρείας υποστήριξης. Αναλυτικότερη περίληψη της διαδικασίας διαβουλεύσεων παρέχεται στην εκτίμηση αντίκτυπου¹⁵.

2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Χάρη στα άμεσα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση τους (ιδίως για τους γεωργούς), τα φυτοφάρμακα χρησιμοποιούνται σε ευρεία κλίμακα και θεωρούνται εν γένει απαραίτητα για τα σύγχρονα καλλιεργητικά συστήματα. Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, ειδικότερα, συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση της απόδοσης των καλλιεργειών και στην ελαχιστοποίηση των εισροών εργασίας στη γεωργία.

Παρά τις υφιστάμενες πολιτικές και την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, η πραγματική κατανάλωση και χρήση

¹⁰ COM (2002) 349.

¹¹ Οι γνώμες που διατυπώθηκαν διατίθενται στον δικτυακό τόπο: <http://www.europa.eu.int/comm/environment/ppps/home.htm>

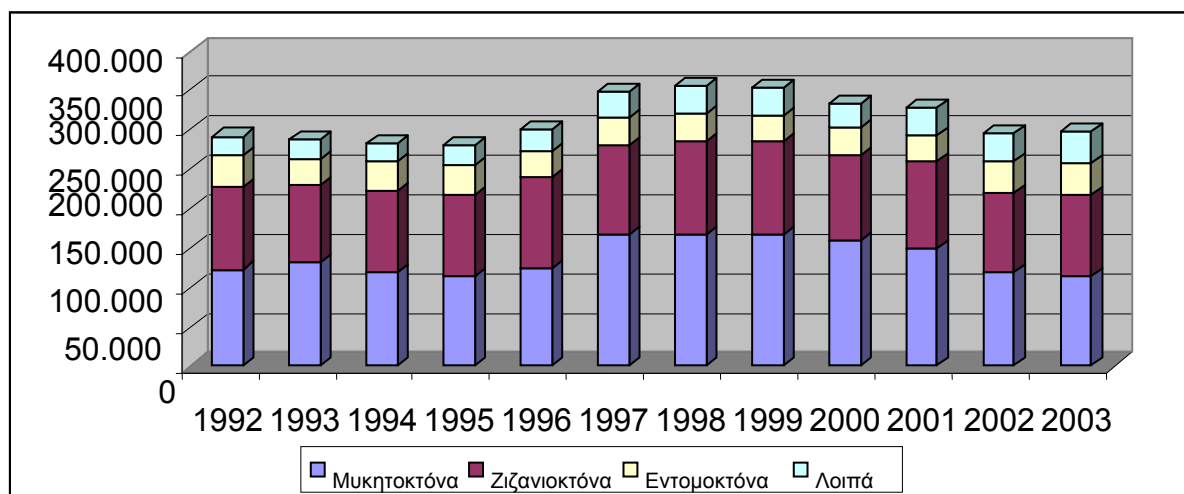
¹² Τα έγγραφα και τα πρακτικά της διάσκεψης διατίθενται στον δικτυακό τόπο: <http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/home.htm>

¹³ Integrated Pest Management / Integrated Crop Management (ολοκληρωμένη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών / ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιεργειών).

¹⁴ Τα αποτελέσματα διατίθενται στον δικτυακό τόπο: http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/pdf/stats_consult.pdf

¹⁵ Έκθεση σχετικά με την εκτίμηση του αντίκτυπου της θεματικής στρατηγικής για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SEC(2006) 894.

φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην ΕΕ δεν μειώθηκε στο διάστημα 1992 - 2003, όπως καταδεικνύουν τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία¹⁶.

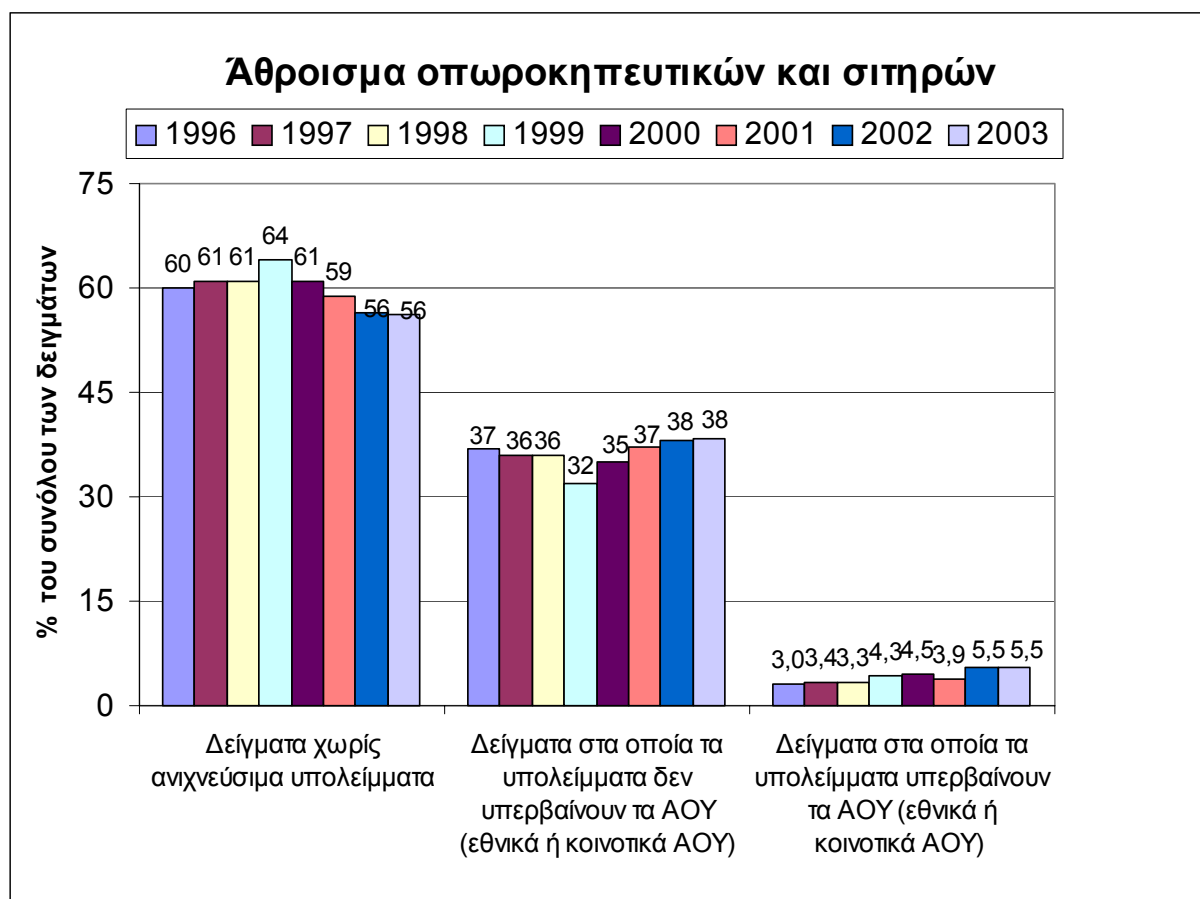

Σχήμα 1: Πωλήσεις δραστικών ουσιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων (σε τόνους) στην ΕΕ-15

Το ποσοστό των δειγμάτων τροφίμων και ζωοτροφών στα οποία ανεπιθύμητα υπολείμματα φυτοφαρμάκων υπερβαίνουν τα ανώτατα κανονιστικά όρια δεν μειώθηκε στο διάστημα 1996-2003: αντίθετα, αυξήθηκε ελαφρά φθάνοντας το 5% περίπου, όπως προκύπτει από τις δραστηριότητες παρακολούθησης εκ μέρους των κρατών μελών και της Επιτροπής¹⁷.

¹⁶ Στοιχεία που παρείχαν η Eurostat και η Ευρωπαϊκή Ένωση για την Προστασία των Καλλιεργειών (ECPA).

¹⁷ Οι σχετικές εκθέσεις διατίθενται στον δικτυακό τόπο: http://europa.eu.int/comm/food/fs/inspections/fnaoi/reports/pesticides/index_en.html

Σχήμα 2: Αποτελέσματα των ελέγχων για την ανεύρεση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε οπωροκηπευτικά και σιτηρά στην ΕΕ-15

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και της κοινωνίας εν γένει στους πιθανούς κινδύνους που εγκυμονεί η χρήση φυτοφαρμάκων οδήγησε πρόσφατα στη λήψη μέτρων από ορισμένους λιανεμπόρους και κυβερνήσεις, καθώς και από την Κοινότητα, για την προαγωγή μεθόδων γεωργικής παραγωγής και διαχείρισης των επιβλαβών οργανισμών που περιορίζουν τη χρήση ή εξειδικεύουν τους στόχους των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όπως οι βιολογικές καλλιέργειες, η ολοκληρωμένη διαχείριση των επιβλαβών οργανισμών ή η χρήση λιγότερο ευπαθών ποικιλιών. Είναι σημαντικό να ενθαρρυνθεί η ορθολογική και εξειδικευμένη χρήση των φυτοφαρμάκων και να προωθηθούν κατάλληλες πρακτικές διαχείρισης των καλλιεργειών και του εδάφους.

Επίσης, είναι σκόπιμο να βελτιωθεί η συμπεριφορά όσων χρησιμοποιούν φυτοφάρμακα (ιδίως των επαγγελματιών χρηστών), οι οποίοι είναι υπεύθυνοι σε πολλές περιπτώσεις για την πλημμελή χρήση - συμπεριλαμβανομένης της κατάχρησης - των προϊόντων αυτών, με την παροχή καλύτερης εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Είναι αναγκαίο, εξάλλου, να βελτιωθεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοφαρμάκων, ώστε να μπορούν οι χρήστες να βελτιστοποιήσουν την αποδοτικότητα της αγωγής που εφαρμόζουν, περιορίζοντας συγχρόνως στο ελάχιστο τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον.

Πέραν τούτου, η νομοθεσία που ισχύει σε άλλα πεδία πολιτικής, όπως στους τομείς των υδάτων, της γεωργίας, της προστασίας των εργαζομένων ή της έρευνας, επηρεάζει – άμεσα ή έμμεσα – τη χρήση των φυτοφαρμάκων. Η θεματική στρατηγική θα επιτρέψει τη διαμόρφωση οριζόντιας και διακλαδικής προσέγγισης, η οποία θα ξεπερνά κατά πολύ το σχετικά περιορισμένο πεδίο εφαρμογής των ειδικών αυτών νομικών μέσων.

Οι ειδικοί στόχοι της θεματικής στρατηγικής, οι οποίοι αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων είναι οι εξής:

- (α) ελαχιστοποίηση των πηγών κινδύνου και των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση φυτοφαρμάκων·
- (β) βελτίωση του ελέγχου της χρήσης και διανομής φυτοφαρμάκων·
- (γ) μείωση των επιπέδων των επιβλαβών δραστικών ουσιών, μεταξύ άλλων, μέσω της αντικατάστασης των πλέον επικίνδυνων με ασφαλέστερα υποκατάστατα (συμπεριλαμβανομένων των μη χημικών)·
- (δ) ενθάρρυνση των καλλιεργειών χαμηλών εισροών ή χωρίς φυτοφάρμακα, μεταξύ άλλων με την ευαισθητοποίηση των γεωργών, την προώθηση της χρήσης κωδίκων ορθής πρακτικής και την εξέταση της δυνατότητας εφαρμογής οικονομικών μέσων·
- (ε) καθιέρωση διαφανούς συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης καταλλήλων δεικτών για την αναφορά και την παρακολούθηση της προόδου που έχει σημειωθεί στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής.

Τα αποτελέσματα της νομοθεσίας για τα βιοκτόνα θα καταστούν εμφανή μόνο μετά το 2006, όταν ολοκληρωθούν οι πρώτες αξιολογήσεις των δραστικών ουσιών που προορίζονται για χρήση σε βιοκτόνα. Προς το παρόν, ούτε η Επιτροπή ούτε τα κράτη μέλη, στην πλειονότητά τους, διαθέτουν επαρκείς γνώσεις ή πείρα για να προτείνουν περαιτέρω μέτρα όσον αφορά τα προϊόντα αυτά. Η κατάσταση πρέπει να επανεξεταστεί εντός του 2007, ώστε να διερευνηθεί το ενδεχόμενο λήψης σχετικών μέτρων.

Με βάση, επομένως, τους στόχους του 6^{ου} ΠΔΠ και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα αποτελούν τη σημαντικότερη ομάδα φυτοφαρμάκων, η θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων επικεντρώνεται προς το παρόν μόνο στα προϊόντα αυτά. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής της θεματικής στρατηγικής μπορεί να διευρυνθεί στο μέλλον, εάν κριθεί αναγκαίο να ληφθούν ανάλογα μέτρα για τα βιοκτόνα.

4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ: ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΟΥΝ ΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Η θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων συνίσταται σε μία σειρά επιμέρους μέτρων, οι επιπτώσεις των οποίων έχουν εκτιμηθεί από οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής πλευράς καθώς και από πλευράς υγείας. Η ολιστική προσέγγιση που υιοθετούν οι θεματικές στρατηγικές, σύμφωνα με την οποία τα νέα μέτρα πρέπει να ενσωματώνονται κατά το δυνατόν στα υφιστάμενα μέσα, προτείνεται να ακολουθηθεί και για πολλά μέτρα της παρούσας στρατηγικής. Τα υπόλοιπα μέτρα αποτελούν αντικείμενο προτάσεων νέων νομοθετικών πράξεων, οι οποίες θα υποβληθούν παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν περιγράφονται εν συντομία τα μέτρα που περιλαμβάνονται στη θεματική στρατηγική, καθώς και τα μέτρα που εξετάστηκαν μεν, αλλά δεν προτείνονται στο στάδιο αυτό. Περισσότερες λεπτομέρειες περιέχονται στο «Τεχνικό παράρτημα της ανακοίνωσης σχετικά με τη θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων»¹⁸ και στην εκτίμηση αντίκτυπου, στην οποία παρέχεται η αιτιολόγηση των προτεινόμενων μέτρων. Όλα αυτά τα έγγραφα είναι αλληλένδετα και θα πρέπει να διαβαστούν ως ένα σύνολο.

4.1. Νέα μέτρα τα οποία δεν μπορούν να ενσωματωθούν σε υφιστάμενα μέσα

Τα ακόλουθα μέτρα της θεματικής στρατηγικής θα περιληφθούν σε νέα οδηγία πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την οποία η Επιτροπή προτείνει παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση:

- Κατάρτιση **Εθνικών Σχεδίων Δράσης (ΕΣΔ)**, από τα κράτη μέλη, στα οποία θα πρέπει να καθορίζονται επιμέρους στόχοι μείωσης των πηγών κινδύνου, των κινδύνων και της εξάρτησης από χημικά μέσα φυτοπροστασίας.
- **Συμμετοχή των ενδιαφερομένων** στην κατάρτιση, την εφαρμογή και την αναπροσαρμογή των ΕΣΔ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του κοινού, καθώς και το επίπεδο στο οποίο θα οργανωθεί η συμμετοχή αυτή, ώστε να δίδονται εγκαίρως στο κοινό ουσιαστικές ευκαιρίες για να συμμετέχει στη διαδικασία.
- Δημιουργία συστήματος **κατάρτισης** των επαγγελματιών χρηστών φυτοφαρμάκων, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όσοι χρησιμοποιούν φυτοφάρμακα σε τακτική βάση έχουν πλήρη επίγνωση των σχετικών με τη χρήση αυτή κινδύνων και λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την εξεύρεση των λιγότερο επιβλαβών μέσων επίλυσης ενός προβλήματος φυτοπροστασίας. Το σύστημα αυτό θα περιλαμβάνει κατευθύνσεις για τους χρήστες, ώστε να επιλέγουν τα καλύτερα μεταξύ των διαφόρων προϊόντων που διατίθενται για την ίδια αγωγή (υποκατάσταση σε επίπεδο χρήστη).
- **Εναισθητοποίηση** του πληθυσμού (και ιδιαίτερα των μη επαγγελματιών χρηστών φυτοφαρμάκων) με εκστρατείες εναισθητοποίησης και με τη διάδοση πληροφοριών από τους λιανεμπόρους, ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερη ενημέρωσή του.
- **Τακτικός και υποχρεωτικός έλεγχος του εξοπλισμού εφαρμογής**, ώστε να περιορίζονται οι δυσμενείς επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου (ιδίως ως προς την έκθεση των χειριστών) και στο περιβάλλον κατά την εφαρμογή τους και να βελτιστοποιείται η απόδοση του εκάστοτε προϊόντος εξασφαλίζοντας ότι η όντως χρησιμοποιούμενη ποσότητα αντιστοιχεί στην προκαθορισμένη δόση.
- **Απαγόρευση των αεροψεκασμών**, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος σοβαρών δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον, ιδίως από τη μετακίνηση του ψεκαστικού νέφους. Οι αεροψεκασμοί πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο κατά παρέκκλιση, όταν προσφέρουν σαφή πλεονεκτήματα και περιβαλλοντικά οφέλη σε σχέση με άλλες μεθόδους ψεκασμού ή όταν δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις. Πρέπει να καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τις εν λόγω παρεκκλίσεις, ώστε να ελαχιστοποιείται

¹⁸ SEC(2006) 895.

ο κίνδυνος εμφάνισης ανεπιθύμητων επενεργειών, π.χ. με την πρόβλεψη κατάλληλων απαιτήσεων κατάρτισης των χειριστών και προτύπων για τον εξοπλισμό εφαρμογής.

- **Αυξημένη προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος** από τη ρύπανση που προκαλούν τα φυτοφάρμακα, ως συμβολή στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα (άρθρο 7 παράγραφος 3, και άρθρα 11 και 16 της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα¹⁹).
- **Καθορισμός περιοχών σημαντικά περιορισμένης ή μηδενικής χρήσης φυτοφαρμάκων**, σε συμφωνία με τα μέτρα που έχουν ληφθεί βάσει άλλων νομοθετημάτων (π.χ. άρθρα 6, 10 και 12 της οδηγίας για τα ενδιαιτήματα (οικότοποι)²⁰ και άρθρα 3 και 4 παράγραφος 4 της οδηγίας για τα πτηνά²¹). Τέτοιες περιοχές πρέπει να καθορίζονται επίσης για να ληφθεί υπόψη ο υψηλός κίνδυνος έκθεσης του πληθυσμού και η ανάγκη ειδικής προστασίας ευπαθών ομάδων, όπως των παιδιών.
- **Χειρισμός και αποθήκευση των συσκευασιών και των περισσευμάτων φυτοφαρμάκων** και άλλα μέτρα που σχετίζονται με τον χειρισμό των προϊόντων, ώστε να αποφευχθεί η ακατάλληλη αποθήκευση ή ο αδέξιος χειρισμός τους, με πιθανή συνέπεια τη ρύπανση του περιβάλλοντος.
- **Προώθηση της γεωργίας χαμηλών εισροών φυτοφαρμάκων και δημιουργία, από τα κράτη μέλη, των αναγκαίων συνθηκών για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης των επιβλαβών οργανισμών (IPM) από τους γεωργούς.** Θα εκπονηθούν κοινοτικά πρότυπα ολοκληρωμένης διαχείρισης των επιβλαβών οργανισμών (IPM), τα οποία θα καταστούν υποχρεωτικά από το 2014. Επίσης, θα αναπτυχθούν σε κοινοτικό επίπεδο ειδικά κατά καλλιέργεια πρότυπα IPM, των οποίων όμως η εφαρμογή θα παραμείνει προαιρετική, τα δε κράτη μέλη θα μπορούν να υποστηρίξουν τη δραστηριότητα αυτή στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης.
- Μέτρηση της προόδου προς τη μείωση των κινδύνων με **κατάλληλους εναρμονισμένους δείκτες**, οι οποίοι θα καταστούν υποχρεωτικοί για όλα τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της τακτικής υποβολής εκθέσεων. Ένα υπό εξέλιξη έργο (HAIR²²), που χρηματοδοτείται από το 6^ο πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ, έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση σειράς πιθανών δεικτών κινδύνου. Οι δείκτες αυτοί προβλέπεται να καταστούν οι κοινοί δείκτες, τους οποίους θα χρησιμοποιούν όλα τα κράτη μέλη – πιθανώς σε συνδυασμό με άλλους προϋπάρχοντες δείκτες.
- Καθιέρωση **συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών** σε κοινοτικό επίπεδο, υπό μορφή ομάδας εμπειρογνομόνων για τη θεματική στρατηγική, στο οποίο θα συμμετέχουν τα κράτη μέλη και όλοι οι κυριότεροι ενδιαφερόμενοι με σκοπό τη συνεχή κατάρτιση και επικαιροποίηση κατάλληλων κατευθυντήριων γραμμών, βέλτιστων πρακτικών και συστάσεων.

¹⁹ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

²⁰ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

²¹ Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1).

²² Harmonised Environmental Indicators for Pesticide Risks – HAIR (Εναρμονισμένοι περιβαλλοντικοί δείκτες για τους κινδύνους των φυτοφαρμάκων):
<http://www.rivm.nl/stoffen-risico/NL/hair.htm>

Επιπλέον, η Επιτροπή θα ενσωματώσει τα ακόλουθα μέτρα της θεματικής στρατηγικής σε δύο χωριστές προτάσεις, που θα εγκριθούν το αργότερο έως το 2008:

- Βελτιωμένα συστήματα *συγκέντρωσης στοιχείων σχετικά με τη διανομή και τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων*, ως προς τις δραστικές ουσίες, και τακτικής υποβολής εκθέσεων, προκειμένου να καλυφθεί η έλλειψη αξιόπιστων δεδομένων, απαιτούμενων ιδίως για τον υπολογισμό των δεικτών κινδύνου.
- Βασικές απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, τις οποίες πρέπει να πληροί ο νέος εξοπλισμός εφαρμογής φυτοφαρμάκων που θα διατίθεται στην αγορά.

4.2 Μέτρα τα οποία ενδείκνυται να ενσωματωθούν σε υφιστάμενα μέσα

Τα ακόλουθα μέτρα της θεματικής στρατηγικής θα ενσωματωθούν σε υφιστάμενα μέσα:

- *Βελτίωση των συστημάτων παρακολούθησης της συμμόρφωσης* με τις νομικές απαιτήσεις για τη διανομή και χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, χάρη στην ουσιαστική τροποποίηση του νυν άρθρου 17 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Αυτό σχετίζεται επίσης και με τις απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης για τις άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της ΚΓΠ, οι οποίες περιλαμβάνουν, από το 2006, την οδηγία 91/414/ΕΟΚ (άρθρο 3)²³. Τα κράτη μέλη θα κληθούν επίσης να αναφέρουν τα περιστατικά δηλητηρίασης, από φυτοφάρμακα, χειριστών, διερχομένων, κατοίκων, καταναλωτών και της άγριας χλωρίδας και πανίδας.
- Ενσωμάτωση της *συγκριτικής αξιολόγησης και της αρχής της υποκατάστασης* στην αξιολόγηση των δραστικών ουσιών και στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την εγγραφή ουσιών στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ (η διαδικασία αυτή ισχύει ήδη στο πλαίσιο της οδηγίας 98/8/ΕΚ για τα βιοκτόνα), καθώς και στη διαδικασία έγκρισης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε επίπεδο κρατών μελών.
- *Ενίσχυση των ετήσιων προγραμμάτων παρακολούθησης των υπολειμμάτων* των φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές μέσω του κανονισμού για τον καθορισμό ανώτατων ορίων υπολειμμάτων (καταλοίπων)²⁴ (ΑΟΥ), σε συνδυασμό με επιδημιολογικές μελέτες με αντικείμενο την έκθεση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για το περιβάλλον και την υγεία.
- Παρακολούθηση του περιβάλλοντος: *προσδιορισμός των συγκεντρώσεων των φυτοφαρμάκων στα στοιχεία του περιβάλλοντος*, ο οποίος θα χρησιμεύσει για την επαλήθευση των υπολογισμών και προβλέψεων βάσει μοντέλων κατά την εκτίμηση των κινδύνων, καθώς και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των χρηστών με τους επιβαλλόμενους περιορισμούς και τις οδηγίες που εμφανίζονται στις ετικέτες. Η παρακολούθηση του επιπέδου των φυτοφαρμάκων στα ύδατα προβλέπεται από την οδηγία-πλαίσιο για τους υδάτινους πόρους.

²³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1782/2003/ΕΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2003 για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς (ΕΕ L 270 της 21.10.2003, σ. 1).

²⁴ Βλ. υποσημείωση αριθ. 8.

- **Έρευνα με αντικείμενο τα φυτοφάρμακα** η οποία εντάσσεται στο 6^ο και στο 7^ο κοινοτικό πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα²⁵, με στόχο, αφενός, τη βελτίωση της υγείας και της ευημερίας των ευρωπαίων πολιτών, χάρη σε τρόφιμα καλύτερης ποιότητας και σε βελτιωμένους ελέγχους της παραγωγής τροφίμων και των σχετικών περιβαλλοντικών παραγόντων και, αφετέρου, τη διευκόλυνση της εκτίμησης του κινδύνου σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης (π.χ. εντοπισμός περιοχών ή πρακτικών υψηλού κινδύνου). Στο μέτρο αυτό περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση έργων που επικεντρώνονται στην εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων αντί της καταπολέμησης των επιβλαβών οργανισμών με χημικά μέσα. Οι επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων στην βιοποικιλότητα και οι τρόποι περιορισμού τους μπορούν να εξεταστούν από τις θεματικές δραστηριότητες που προβλέπονται στο πρόγραμμα συνεργασίας του 7^{ου} προγράμματος πλαισίου²⁶.
- Έκκληση προς τα κράτη μέλη να **επιβάλλουν τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ** στα φυτοφάρμακα, ώστε να μειωθούν τα κίνητρα για παράνομες διασυνοριακές συναλλαγές μη εγκεκριμένων προϊόντων λόγω της διαφοράς τιμών.
- Στον **διεθνή χώρο**, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη έχουν επικυρώσει και εφαρμόζουν τη σύμβαση του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση (ΣΜΕ) και τη σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμοιους οργανικούς ρύπους. Παρέχουν επίσης οικονομική και τεχνική συνδρομή (οικοδόμηση δυναμικότητας) σε διάφορα διμερή και πολυμερή προγράμματα (συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής προσέγγισης για τη διεθνή διαχείριση των χημικών προϊόντων - SAICM, που εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2006), τα οποία συμβάλλουν στη βελτίωση της ασφάλειας των δραστηριοτήτων χειρισμού και διάθεσης των φυτοφαρμάκων (συμπεριλαμβανομένων των πεπαλαιωμένων αποθεμάτων τους). Η Κοινότητα αναγνωρίζει ότι οι κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον που απορρέουν από τη χρήση φυτοφαρμάκων προκαλούν ιδιαίτερες ανησυχίες στις αναπτυσσόμενες χώρες και στις χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο.

4.3 Μέτρα/δράσεις τα οποία δεν προτείνεται προς το παρόν να ενσωματωθούν στη θεματική στρατηγική, αλλά θα μπορούσαν να επανεξεταστούν σε επόμενο στάδιο

Τα ακόλουθα μέτρα/δράσεις, τα οποία συζητήθηκαν κατά τη φάση των διαβουλεύσεων και αξιολογήθηκαν στην εκτίμηση του αντίκτυπου, δεν θα προταθούν για ενσωμάτωση στη θεματική στρατηγική στο παρόν στάδιο. Μπορούν να μελετηθούν αργότερα με βάση τα αποτελέσματα της προτεινόμενης στρατηγικής, η οποία θα επανεξεταστεί στο πλαίσιο του σχετικού μηχανισμού που προβλέπεται στο σχέδιο οδηγίας πλαισίου.

- **Καθορισμός ποσοτικών στόχων μείωσης της χρήσης φυτοφαρμάκων.** Δεν υπάρχει συστηματική και άμεση σχέση μεταξύ της συνολικής μείωσης των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων φυτοφαρμάκων και των συνεπαγόμενων κινδύνων. Επιπλέον, δεν διατίθενται επαρκή δεδομένα για τη συνήθη κατανάλωση, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως στοιχεία αναφοράς, τίθενται δε πολλά ζητήματα νομικής φύσεως σχετικά με την επιβολή των μέτρων και την ευθύνη. Η στρατηγική δεν θα προτείνει, επομένως, νομικά δεσμευτικούς στόχους μείωσης, ώστε να υπάρχει ευθυγράμμιση με την πολιτική των κρατών μελών.

²⁵ Πληροφορίες για το 6ο ΠΠ διατίθενται στον δικτυακό τόπο: http://www.europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.html

²⁶ Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στον δικτυακό τόπο: <http://ec.europa.eu/research/fp7/>

- Καθιέρωση *συστήματος φόρων-εισφορών για την προαγωγή της ποιοτικής χρήσης των φυτοφαρμάκων*. Στο στάδιο αυτό, είναι πρακτικά αδύνατο να επινοηθεί ένα αποτελεσματικό και διαχειρίσιμο σύστημα δασμών/εισφορών που να αντικατοπτρίζει τις δυσμενείς επιπτώσεις των επί μέρους φυτοφαρμάκων. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο καθιέρωσης συστημάτων με «κλίμακες» (σε ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζονται τώρα συστήματα καθορισμού κατ' αποκοπή), προσαρμοσμένα στις ειδικές τους καταστάσεις και στους προστατευτικούς στόχους που επιδιώκουν.

5. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τα σπουδαιότερα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή της παρούσας θεματικής στρατηγικής είναι η μείωση του συνόλου των κινδύνων και των αρνητικών επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον από τη χρήση φυτοφαρμάκων. Η μείωση αυτή μπορεί να επιτευχθεί με τον περιορισμό της ανεπιθύμητης έκθεσης (άμεσης και έμμεσης) και την ελάττωση της εγγενούς επικινδυνότητας των χρησιμοποιούμενων ουσιών χάρη στην αντικατάσταση των πλέον επικίνδυνων με λιγότερο επιβλαβείς («αρχή της υποκατάστασης») ή με εναλλακτικά προστατευτικά μέτρα. Δεν διατίθενται προς το παρόν δείκτες κοινής αποδοχής για τη μέτρηση των κινδύνων αυτών.

Η απόκτηση περισσότερων γνώσεων σχετικά με την πραγματική χρήση των φυτοφαρμάκων είναι απαραίτητη για να υπολογιστούν δείκτες κινδύνου. Πρέπει να διαμορφωθούν συντόμως κατάλληλα συστήματα συγκέντρωσης δεδομένων για τον υπολογισμό των δεικτών αυτών και την ανάλυση των τάσεων τους (ακόμη και αναδρομικά). Αναμένεται γενικά ότι η θεματική στρατηγική θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των γνώσεων σχετικά με τη χρήση των φυτοφαρμάκων, στον καθορισμό καταλλήλων δεικτών κινδύνου και στην εμφάνιση πτωτικών τάσεων των τελευταίων διαχρονικά.

Αν και αυτό δεν συνδέεται άμεσα με τη μείωση των πραγματικών κινδύνων, αναμένεται πτωτική τάση και στη συνολική χρήση των φυτοφαρμάκων συνεπεία της εφαρμογής καλλιεργητικών πρακτικών στις οποίες χρησιμοποιούνται μικρές ποσότητες φυτοφαρμάκων (ολοκληρωμένη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών, βιολογικές καλλιέργειες, κ.α.) και στον καθορισμό περιοχών περιορισμένης ή μηδενικής χρήσης φυτοφαρμάκων. Χρήστες με καλύτερη κατάρτιση, οι οποίοι διαθέτουν τον βέλτιστο εξοπλισμό εφαρμογής, θα χρησιμοποιούν τα φυτοφάρμακα με αποδοτικότερο τρόπο, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η διαφυγή τους στο περιβάλλον (ιδίως στο υδάτινο περιβάλλον). Αναμένεται να αυξηθεί το ποσοστό των εκτάσεων που καλλιεργούνται με μεθόδους βασισμένες σε μειωμένες ή χαμηλές ποσότητες φυτοφαρμάκων, όπως η ολοκληρωμένη παραγωγή.

Αναμένεται επίσης ότι η θεματική στρατηγική θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθεί, στα κράτη μέλη, το ποσοστό των ελεγχόμενων δειγμάτων τροφίμων και ζωοτροφών στα οποία διαπιστώνεται υπέρβαση των ΑΟΥ. Προβλέπεται εξάλλου να μειωθούν και τα περιστατικά δηλητηρίασης του ανθρώπου ή της άγριας πανίδας ή χλωρίδας.

Είναι αδύνατο να τεθούν ποσοτικοί στόχοι για οιαδήποτε από τις ανωτέρω τάσεις, καθώς συχνά δεν διατίθενται τα αναγκαία βασικά δεδομένα ή οι εμπλεκόμενοι παράγοντες είναι τόσο πολλοί, ώστε να μην επιτρέπουν την αξιόπιστη πρόγνωση των ποσοτικών επιπτώσεων. Η εκτίμηση αντίκτυπου καταδεικνύει ωστόσο ότι ο αναμενόμενος συνολικός αντίκτυπος είναι σαφώς θετικός.

6. ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Πέρα από την έγκριση της παρούσας ανακοίνωσης, του τεχνικού παραρτήματός της και της σχετικής εκτίμησης αντίκτυπου, η Επιτροπή ενέκρινε ή πρόκειται να εγκρίνει προσεχώς τα εξής:

- πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη αειφόρου χρήσης των φυτοφαρμάκων, η οποία θα περιλαμβάνει τα απαιτούμενα νέα νομοθετικά μέτρα που περιγράφονται στο σημείο 4.1·
- πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αναθεώρηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, στον οποίο θα ενσωματωθούν, μεταξύ άλλων, τα αναγκαία μέτρα για την ενισχυμένη παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τη συγκριτική αξιολόγηση·
- πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις στατιστικές που αφορούν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα·
- πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό βασικών απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας για τη διάθεση στην αγορά νέου εξοπλισμού εφαρμογής φυτοφαρμάκων και εξαρτημάτων του, πιθανώς στο πλαίσιο της οδηγίας 2006/42/ΕΚ²⁷·
- πρόταση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τον καθορισμό ποιοτικών περιβαλλοντικών προτύπων στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων προτύπων για ορισμένα φυτοφάρμακα·
- Η νέα αυτή νομοθεσία θα συμπληρώσει ανακοίνωση προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη σχέση περιβάλλοντος και υγείας, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις αναγκαίες δράσεις για την ολοκληρωμένη πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση του ανθρώπου στα φυτοφάρμακα και τις συνέπειές της²⁸·

Οι προσπάθειες για τη μείωση των κινδύνων που ενέχουν τα φυτοφάρμακα εξελίσσονται συνεχώς και πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά. Επίσης, καθώς τα μέτρα που συγκροτούν τη θεματική στρατηγική απαιτούν επαρκή βαθμό επικουρικότητας, θα χρειαστεί (i) ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τα εθνικά σχέδια δράσης και τις συγκεκριμένες λύσεις που έχουν υιοθετήσει και (ii) κατάρτιση όλων των αναγκαίων κατευθυντήριων γραμμών και βέλτιστων πρακτικών.

Το σχέδιο οδηγίας πλαισίου θα προβλέπει επομένως τη δημιουργία συμβουλευτικού φόρουμ, της **ομάδας εμπειρογνομόνων για τη θεματική στρατηγική**, που θα αναλάβει την κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών για τις βέλτιστες πρακτικές και θα παρακολουθεί την εφαρμογή των προτεινόμενων στη θεματική στρατηγική μέτρων.

²⁷ Οδηγία 2006/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2006 σχετικά με τα μηχανήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 95/16/ΕΚ (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 24).

²⁸ COM (2004) 416 τελικό.

Τα προτεινόμενα μέτρα θα επανεξετάζονται τακτικά και θα προσαρμόζονται στην τεχνική πρόοδο με βάση τα αποτελέσματα της ανωτέρω ανταλλαγής πληροφοριών και των συζητήσεων της ομάδας εμπειρογνομόνων για τη θεματική στρατηγική.